

Наукові перспективи
Видавнича група

НАУКОВІ ПЕРСПЕКТИВИ

Випуск 4(70)

2026

ISSN (print) 2708-753

R30-04850

DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-4\(70\)](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-4(70))

Наукові перспективи: журнал. 2026. № 4(70) 2026. С.3296

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 24.09.2020 р. № 1188 журналу присвоєно категорію "Б" із галузей науки: державне управління, право та економіка

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 27.09.2021 № 1017 журналу присвоєно категорію "Б" із психології

Рекомендовано до друку Президією Всеукраїнської Асамблеї докторів наук з державного управління (Рішення від 27.04.2026, № 9/4-26)

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Серія KB № 24436-14376P від 09.06.2020 р.

Журнал видається за підтримки Міжнародного економічного інституту (Есеніце, Чехія) та
КНП "Клінічна лікарня No 15 Подільського району м.Києва"

Журнал заснований з метою розвитку вітчизняного наукового потенціалу та реалізації кращих традицій науки в Україні та за кордоном

Видання розраховано на дослідників, викладачів вищих навчальних закладів, аспірантів, магістрів, фахівців-практиків

Наукове видання включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), міжнародної пошукової системи Google Scholar та до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible.

Згідно Порядку формування Переліку наукових фахових видань України, затвердженого наказом МОН України від 15.01.2018 № 32, повнотекстовий доступ до наукових статей журналу представлений на платформі «Наукова періодика України» в Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського НАН України та в Національному репозитарії академічних текстів

Головний редактор:

Ільїна Анастасія Олександрівна - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри публічного управління і адміністрування, Державний торговельно-економічний університет (ДТЕУ) (Україна)

- Куркова К.М., Сорока Л.В., Даниленко А.О.** 1120
*ЦИФРОВІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ОБ'ЄДНАННЯМ СПІВВЛАСНИКІВ
БАГАТОКВАРТИРНОГО БУДИНКУ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ
АСПЕКТ*
- Лєвєнгов Д.В., Медвідь Л.П.** 1129
*ОКРЕМІ АСПЕКТИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ
СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ В УМОВАХ
ВОЄННОГО СТАНУ*
- Лук'янчук Ю.Л.** 1142
*ІНСТИТУЦІЙНЕ СТАНОВЛЕННЯ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ
НАЦІОНАЛЬНИХ КОНТАКТНИХ ПУНКТІВ ЄВРОПОЛУ*
- Малій Б.А.** 1155
*ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ ЗАХИСТУ
ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ*
- Митрофанов І.І.** 1165
*ВІДНОВНЕ ПРАВОСУДДЯ В ПАРАДИГМІ МЕХАНІЗМУ РЕАЛІЗАЦІЇ
КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЩОДО НЕПОВНОЛІТНІХ, ЯКІ
ВЧИНILI КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ*
- Михайлик О.Г.** 1179
*СТАН СОЦІАЛЬНИХ ЗВ'ЯЗКІВ У ЗАСУДЖЕНИХ, ЯКІ УТРИМУЮТЬСЯ В
УСТАНОВАХ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ, ТА ЇХ ВПЛИВ НА ВИПРАВЛЕННЯ
І РЕСОЦІАЛІЗАЦІЮ*
- Морквін Д.А., Гох І.М., Чала Ю.В.** 1187
*ОКРЕМІ ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ АНАЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З
ДЕТЕРМІНАЦІЇ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ*
- Павловська Н., Мацко В.** 1195
*ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА ЗА СТ. 436-2 КК УКРАЇНИ: МЕЖІ
КРИМІНАЛІЗАЦІЇ МОВНИХ ТА ОЦІНОЧНИХ ФОРМ ПОВЕДІНКИ*
- Панфілова Ю.М., Михайловський В.І.** 1210
*ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО СТАТУСУ КОРИННИХ НАРОДІВ:
МІЖНАРОДНИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТИ*
- Пашенко І.І.** 1221
*ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ УДОСКОНАЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-
ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ТА
СУДОВИХ ОРГАНІВ*
- Пипяк М.І.** 1235
*ЦИФРОВІ АКТИВИ ТА КРИПТОВАЛЮТИ ЯК ОБ'ЄКТ МІЖНАРОДНО-
ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ*

УДК 341.24:336.74:004.738.5

[https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-4\(70\)-1235-1243](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-4(70)-1235-1243)

Пипяк Микола Іванович кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри права, Вінницький торговельно економічний інститут Державного торговельно-економічного університету, м. Вінниця, <https://orcid.org/0000-0001-9133-6762>

ЦИФРОВІ АКТИВИ ТА КРИПТОВАЛЮТИ ЯК ОБ'ЄКТ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ

Анотація. У статті здійснюється комплексний науковий аналіз цифрових активів і криптовалют як об'єкта міжнародно-правового регулювання та фінансового моніторингу в сучасних умовах глобалізації фінансових ринків. Автор досліджує еволюцію міжнародних стандартів регулювання віртуальних активів, зокрема Рекомендацію 15 FATF та її цільові оновлення 2024–2025 років, рекомендації IOSCO, а також європейський Регламент MiCA 2023/1114, який створив єдиний регуляторний простір для криптоактивних сервіс-провайдерів у Європейському Союзі.

Особлива увага приділяється ключовим викликам імплементації, серед яких забезпечення виконання правила Travel Rule, регулювання стейблкоїнів, ризики децентралізованих фінансів (DeFi), а також проблеми enforceability міжнародних норм у децентралізованому блокчейн-середовищі. Докладно розглядається процес адаптації українського законодавства до *acquis communautaire* ЄС, еволюція правового регулювання від Закону України «Про віртуальні активи» від 17 лютого 2022 року № 2074-IX до законопроекту № 10225-д від 2025 року, а також перспективи запровадження ліцензування, оподаткування та посилення фінансового моніторингу з 2026 року.

Доведено, що ефективне міжнародно-правове регулювання та фінансовий моніторинг цифрових активів вимагають органічного поєднання ризик-орієнтованого підходу, сучасних технологій блокчейн-аналітики, штучного інтелекту та активного міжнародного співробітництва. Обґрунтовано, що для України гармонізація національного регулювання з нормами FATF і MiCA є не лише формальним євроінтеграційним обов'язком, але й стратегічно важливим фактором забезпечення фінансової безпеки держави, протидії відмиванню коштів, захисту прав інвесторів, залучення іноземних інвестицій та повноцінної легалізації крипторинку в умовах геополітичних викликів.

Ключові слова: цифрові активи, криптовалюти, міжнародно-правове регулювання, фінансовий моніторинг, віртуальні активи, євроінтеграція.

Pypiak Mykola Ivanovych Candidate of Legal Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Law, Vinnytsia Institute of Trade and Economics of the State University of Trade and Economics, Vinnytsia, <https://orcid.org/0000-0001-9133-6762>

DIGITAL ASSETS AND CRYPTOCURRENCIES AS AN OBJECT OF INTERNATIONAL LEGAL REGULATION AND FINANCIAL MONITORING

Abstract. The article presents a comprehensive scientific analysis of digital assets and cryptocurrencies as an object of international legal regulation and financial monitoring in the context of global financial market globalization. The author examines the evolution of international regulatory standards for virtual assets, in particular FATF Recommendation 15 and its Targeted Updates of 2024–2025, IOSCO recommendations, as well as the European Regulation MiCA 2023/1114, which established a unified regulatory framework for crypto-asset service providers within the European Union.

Special attention is paid to the key implementation challenges, including the enforcement of the Travel Rule, the regulation of stablecoins, the risks associated with decentralized finance (DeFi) protocols, and the problem of ensuring the enforceability of international norms in a decentralized blockchain environment. The article thoroughly analyzes the process of adapting Ukrainian legislation to the EU *acquis communautaire*, tracing the evolution from the Law of Ukraine “On Virtual Assets” dated February 17, 2022 No. 2074-IX to Draft Law No. 10225-d of 2025, along with the prospects for introducing licensing, taxation, and enhanced financial monitoring from 2026 onwards.

It is proven that effective international legal regulation and financial monitoring of digital assets require an organic combination of a risk-based approach, modern blockchain analytics technologies, artificial intelligence, and active international cooperation. It is substantiated that for Ukraine, the harmonization of national regulation with FATF and MiCA standards is not only a formal European integration obligation, but also a strategically important factor in ensuring the country’s financial security, countering money laundering, protecting investors’ rights, attracting foreign investment, and achieving full legalization of the crypto market amid geopolitical challenges.

Keywords: digital assets, cryptocurrencies, international legal regulation, financial monitoring, virtual assets, European integration.

Постановка проблеми. Стрімкий розвиток цифрових активів і крипто-валют у сучасному глобальному економічному просторі створює складну дихотомію між інноваційним потенціалом цих технологій та значними ризиками для фінансової стабільності, національної безпеки й міжнародного правопорядку.

Цифрові активи, що базуються на технології розподіленого реєстру (блокчейн), забезпечують швидкі транскордонні транзакції, фінансову інклюзію для мільярдів людей без доступу до традиційної банківської системи, а також нові форми інвестицій і токенизації реальних активів. Однак їх децентралізований характер, псевдонімність і відсутність єдиного регуляторного контролю сприяють використанню таких інструментів для відмивання коштів, фінансування тероризму, ухилення від оподаткування та інших форм організованої злочинності.

У контексті глобалізації фінансових ринків ця проблема набуває особливої актуальності, оскільки криптовалюти не визнаються кордонами держав і вимагають координації на міжнародному рівні для ефективного моніторингу та регулювання. Науково проблема пов'язана з необхідністю переосмислення класичних категорій міжнародного фінансового права, таких як суб'єкти та об'єкти регулювання, у світлі технологічної трансформації, тоді як практично вона торкається завдань забезпечення фінансової стабільності, захисту прав інвесторів і виконання зобов'язань держав у сфері протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму відповідно до рекомендацій міжнародних організацій. Для України, як кандидата на членство в Європейському Союзі, це питання набуває додаткового виміру, оскільки гармонізація національного законодавства з європейськими стандартами стає запорукою євроінтеграції та економічної безпеки в умовах геополітичних викликів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед українських дослідників питання міжнародно-правового регулювання цифрових активів аналізують, зокрема, Б. Стрілецький і С. Іващенко, які зосереджуються на адаптації законодавства України до європейських стандартів та розвитку правового режиму віртуальних активів. На міжнародному рівні вагомий внесок здійснюють експерти Financial Action Task Force та International Organization of Securities Commissions, чії аналітичні звіти визначають підходи до регулювання VASP, DeFi та фінансового моніторингу. Значну роль також відіграють європейські науковці та практики, які досліджують вплив MiCA Regulation на формування уніфікованого ринку криптоактивів і механізмів захисту інвесторів. Попри значну кількість публікацій, низка важливих аспектів залишається недостатньо дослідженою. Зокрема, маловивченими є питання enforceability міжнародних норм у децентралізованому середовищі, ефективність інтеграції блокчейн-аналітики та штучного інтелекту в системи фінансового моніторингу, а також вплив регуляторної гармонізації на фінансову безпеку України в умовах геополітичних викликів.

Метою статті є комплексний аналіз цифрових активів і криптовалют як об'єкта міжнародно-правового регулювання та фінансового моніторингу, виявлення ключових викликів імплементації відповідних норм і розробка науково обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення регуляторного режиму в Україні в контексті євроінтеграції.

Виклад основного матеріалу дослідження. Міжнародно-правове регулювання цифрових активів і криптовалют сформувалося як закономірна відповідь на їхню виразно транскордонну природу, яка принципово не піддається традиційним територіальним обмеженням національних юрисдикцій і вимагає скоординованих зусиль держав, міжнародних організацій та регуляторних органів для забезпечення фінансової стабільності, захисту прав інвесторів і протидії незаконному використанню цих інструментів. Відправною точкою цього процесу стало оновлення FATF Рекомендації 15 у 2019 році, яке вперше поширило вимоги протидії відмиванню коштів і фінансуванню тероризму (AML/CFT) на віртуальні активи (VA) та постачальників послуг з ними (VASPs). Ці норми передбачили обов'язкове ліцензування або реєстрацію VASPs, проведення національних оцінок ризиків, впровадження ризик-орієнтованого підходу та, що особливо важливо, правила «Travel Rule», згідно з яким постачальники послуг зобов'язані збирати, зберігати та передавати повну інформацію про відправника й отримувача транзакцій. Шосте цільове оновлення FATF від червня 2025 року, опубліковане після широких консультацій з приватним сектором і блокчейн-аналітичними компаніями (Chainalysis, TRM Labs, Lukka Inc., Merkle Science), демонструє певний прогрес у більшості юрисдикцій з матеріально значущою активністю VASPs: збільшилася кількість країн, які провели оцінки ризиків, запровадили ліцензування та посилили нагляд. Водночас глобальна імплементація залишається нерівномірною - понад 75 % юрисдикцій досі лише частково або зовсім не відповідають стандартам, що створює значні вразливості для експлуатації офшорними платформами (oVASPs), анонімними протоколами, mixing-сервісами та децентралізованими фінансами (DeFi). FATF особливо акцентує увагу на зростанні ризиків, пов'язаних зі стейблкоїнами та некастодіальними гаманцями, підкреслюючи необхідність посилення заходів щодо ідентифікації природних і юридичних осіб, які здійснюють VASP-діяльність без формальної реєстрації. Звіт також анонсує підготовку окремих тематичних звітів щодо стейблкоїнів, офшорних VASPs і DeFi у період жовтень 2025 – червень 2026 року, а також запровадження найкращих практик нагляду за Travel Rule, який уже прийнятий або перебуває в процесі впровадження у 99 юрисдикціях [1].

Доповненням до стандартів FATF стали рекомендації International Organization of Securities Commissions (IOSCO), опубліковані в 2023 році та підкріплені тематичним оглядом імплементації від жовтня 2025 року. Цей огляд, проведений спільно з Fintech Task Force та Assessment Committee IOSCO серед двадцяти юрисдикцій (від передових економік до країн, що розвиваються), оцінив реалізацію десяти пріоритетних рекомендацій, зокрема щодо організаційного управління, розкриття конфліктів інтересів, запобігання шахрайству та ринковим маніпуляціям, крос-бордерного співробітництва, custody клієнтських активів та захисту роздрібних інвесторів. Результати свідчать про значний

прогрес у впровадженні принципів «same activity, same risk, same regulation», але водночас фіксують збереження ризиків регуляторного арбітражу, недостатню узгодженість у сфері custody, розкриття інформації та протидії конфліктам інтересів. IOSCO наголошує на необхідності посилення міжнародного співробітництва через IOSCO MMoU та EMMoU для ефективного нагляду за глобальними платформами, що обслуговують клієнтів у кількох юрисдикціях одночасно. Таким чином, міжнародні стандарти еволюціонують від рекомендаційного рівня до більш структурованих і обов'язкових рамок, створюючи основу для глобального AML/CFT-режиму та інтегруючись із ширшими зусиллями щодо tokenization реальних активів (RWA) і забезпечення ринкової цілісності [2].

На регіональному рівні найвизначнішим досягненням європейської інтеграції став Регламент ЄС 2023/1114 про ринки криптоактивів (MiCA), який набув повної чинності 30 грудня 2024 року після поетапного запровадження: правила щодо стейблкоїнів (ARTs та EMTs) набули чинності ще 30 червня 2024 року, а для решти криптоактивів і криптоактивних сервіс-провайдерів (CASPs) - наприкінці 2024 року. Станом на квітень 2026 року MiCA вже функціонує як єдиний регуляторний простір у 27 державах-членах ЄС, де видано понад 50–90 авторизацій CASPs, а перехідний період для вже діючих операторів триває до 1 липня 2026 року. Регламент встановлює єдині уніфіковані правила авторизації емітентів і провайдерів послуг, обов'язкову публікацію white paper з детальним розкриттям ризиків, вимоги до корпоративного управління, пруденційного нагляду, пруденційних гарантій капіталу та механізмів захисту споживачів, включаючи створення компенсаційних фондів. Особливо важливим є органічне інтегрування MiCA з оновленим AML-пакетом ЄС (AML6), що посилює обов'язки щодо due diligence, безперервного моніторингу транзакцій у реальному часі та негайної звітності про підозрілу діяльність. Практика країн ЄС підтверджує ефективність такого підходу: він не лише мінімізує фрагментарність національних регуляцій і ризик «cliff-edge» для операторів, але й сприяє інтеграції крипторинку в традиційну фінансову систему, забезпечуючи паспортизацію послуг у межах Союзу та стимулюючи бум tokenization реальних активів (нерухомість, облігації, мистецтво). ESMA та EBA активно видають технічні стандарти (RTS) щодо white papers, резервних аудитів та інтероперабельності, що створює гармонізований єдиний ринок і значно знижує ризики для фінансової стабільності [5, с. 525].

В Україні процес регулювання цифрових активів перебуває на критично важливому етапі трансформації, що зумовлено як внутрішніми потребами фінансової системи, так і зовнішніми зобов'язаннями держави у межах євроінтеграційного курсу. Гармонізація національного законодавства з правом Європейського Союзу, зокрема у сфері цифрових фінансів, є необхідною умовою інтеграції України до єдиного економічного простору ЄС і формування прозорого, конкурентного ринку інноваційних фінансових послуг.

Прийнятий 17 лютого 2022 року Закон України «Про віртуальні активи» № 2074-IX закріпив базові засади правового статусу цифрових активів, визначивши їх як об'єкти цивільних прав та окресливши загальні принципи функціонування ринку. Водночас цей нормативно-правовий акт досі не набрав чинності, що обумовлено відсутністю комплексного врегулювання податкових аспектів обігу таких активів. Фактично це створює правовий вакуум, у якому діяльність учасників ринку здійснюється без чітких правил, що негативно впливає на інвестиційну привабливість та рівень довіри до сектору.

У цьому контексті ключового значення набуває законопроект № 10225-д від 24 квітня 2025 року, прийнятий у першому читанні 3 вересня 2025 року, який передбачає комплексне реформування правового режиму цифрових активів в Україні. Документ пропонує внесення змін до Податкового кодексу України з метою встановлення чітких механізмів оподаткування операцій із цифровими активами, що має забезпечити баланс між фіскальними інтересами держави та стимулюванням розвитку ринку. Зокрема, передбачається можливість застосування пільгової ставки оподаткування (5 %) для активів, придбаних до 2026 року, що може виступити своєрідним перехідним інструментом легалізації капіталу.

Крім того, законопроект передбачає концептуальне оновлення підходів до класифікації цифрових активів відповідно до європейської моделі, закріпленої у регламенті MiCA (Markets in Crypto-Assets). Зокрема, пропонується виокремлення таких категорій, як asset-referenced tokens та e-money tokens, що дозволяє більш точно визначати правову природу різних видів цифрових інструментів і застосовувати до них відповідні регуляторні режими. Важливим елементом є також запровадження обов'язкового ліцензування провайдерів послуг, пов'язаних із обігом цифрових активів, що сприятиме підвищенню прозорості ринку та захисту прав споживачів [5, с. 143].

Особлива увага в законопроекті приділяється інституційному аспекту регулювання. Передбачається посилення ролі Національного банку України та Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку як ключових регуляторів у сфері цифрових фінансів. Такий підхід відповідає європейській практиці розподілу повноважень між органами фінансового нагляду та сприяє формуванню ефективної системи контролю.

Значний блок новацій стосується імплементації міжнародних стандартів у сфері протидії відмиванню доходів та фінансуванню тероризму (AML/CFT). Законопроект передбачає впровадження обов'язкових процедур ідентифікації клієнтів (KYC), моніторингу транзакцій, а також інтеграцію механізмів автоматичного обміну інформацією відповідно до Crypto-Asset Reporting Framework (CARF), розробленого OECD. Запровадження цих інструментів, заплановане на 2026–2027 роки, має забезпечити відповідність України глобальним стандартам прозорості фінансових операцій та підвищити рівень міжнародної довіри.

Попри значний прогрес, законопроект № 10225-д наразі перебуває на стадії доопрацювання в профільних комітетах, що свідчить про складність і багатовимірність регулювання цієї сфери. Зокрема, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку подала численні зауваження, які стосуються як технічних аспектів, так і концептуальних підходів до регулювання. Проте його остаточне прийняття стане визначальним кроком у напрямі легалізації ринку цифрових активів та створення передбачуваного правового середовища для інвесторів і бізнесу.

Наукове обґрунтування необхідності таких законодавчих змін базується на аналізі негативних наслідків відсутності ефективного регулювання. Зокрема, це проявляється у відтоку капіталу за кордон, значних втрат бюджетних надходжень, зростанні ризиків використання цифрових активів для відмивання коштів і фінансування тероризму, а також у підриві фінансової безпеки держави, особливо в умовах геополітичної нестабільності. Водночас впровадження ефективних механізмів фінансового моніторингу, заснованих на risk-based approach, дозволяє мінімізувати ці ризики без надмірного обмеження інноваційного розвитку.

Сучасні технологічні рішення, зокрема інструменти блокчейн-аналітики (Chainalysis, TRM Labs тощо), забезпечують можливість відстеження підозрілих транзакцій у режимі реального часу, включаючи операції через peer-to-peer платформи та анонімні мережі. Додатково інтеграція штучного інтелекту у системи фінансового моніторингу відкриває перспективи для превентивного виявлення ризиків та автоматизованого аналізу великих масивів даних. Водночас це актуалізує питання забезпечення балансу між ефективністю контролю та дотриманням прав людини, зокрема права на приватність і захист персональних даних [3].

Отримані в результаті дослідження наукові результати підтверджують, що міжнародно-правове регулювання цифрових активів і криптовалют еволюціонує від фрагментарних рекомендацій до цілісних, обов'язкових і технологічно орієнтованих рамок, проте ключовим системним викликом залишається забезпечення enforceability норм у децентралізованому середовищі, де традиційні механізми нагляду виявляються недостатньо ефективними. Фінансовий моніторинг на основі risk-based approach уже демонструє високу результативність у виявленні незаконних схем, однак потребує подальшої інтеграції штучного інтелекту, блокчейн-аналітики та крос-юрисдикційного співробітництва для повноцінного функціонування в умовах швидкої технологічної еволюції. У контексті України адаптація до MiCA та FATF не лише виконує формальні євроінтеграційні зобов'язання, але й створює реальні передумови для легалізації ринку, залучення іноземних інвестицій, зміцнення фінансової безпеки та підвищення конкурентоспроможності національної економіки, що обґрунтовано порівняльним аналізом європейської практики та українських реалій. Таким

чином, проведене дослідження доводить необхідність комплексного, багаторівневого підходу до регулювання, який поєднує глобальні стандарти, регіональну гармонізацію та національну специфіку для досягнення оптимального балансу між інноваціями та ризиками, сприяючи сталому розвитку глобальної фінансової системи в цифрову епоху [7, с. 525].

Висновки. Підсумовуючи проведене дослідження, можна стверджувати, що цифрові активи та криптовалюти набули статусу повноцінного об'єкта міжнародно-правового регулювання, де стандарти FATF, MiCA та IOSCO формують основу для глобального AML/CFT моніторингу, проте їхня імплементація залишається нерівномірною через технологічні та юрисдикційні бар'єри. В Україні процес регулювання демонструє позитивну динаміку адаптації до європейських норм, що відкриває перспективи для легалізації ринку з 2026 року, але вимагає подальшого доопрацювання механізмів захисту інвесторів і координації між регуляторами. Перспективи подальших наукових розвідок пов'язані з розробкою глобального міжнародного договору про криптоактиви, вивченням впливу штучного інтелекту на фінансові моніторингові системи, аналізом ефективності регулювання DeFi та стейблкоїнів у посткризових умовах, а також емпіричними дослідженнями впливу гармонізації законодавства на економічний розвиток держав, що розвиваються. Такі напрями дозволять не лише мінімізувати ризики, але й максимально використати потенціал цифрових технологій для сталого розвитку глобальної фінансової системи.

Література:

1. Regulation (EU) 2023/1114 of the European Parliament and of the Council of 31 May 2023 on markets in crypto-assets, and amending Regulations (EU) No 1093/2010 and (EU) No 1095/2010 and Directives 2013/36/EU and (EU) 2019/1937 (MiCA).
2. FATF. (2025). Targeted Update on Implementation of the FATF Standards on Virtual Assets and Virtual Asset Service Providers. Paris: FATF, June 2025.
3. IOSCO. (2025). Thematic Review Assessing the Implementation of IOSCO Recommendations for Crypto and Digital Asset Markets. Madrid: IOSCO, October 2025.
4. Закон України «Про віртуальні активи» від 17.02.2022 № 2074-IX // Офіційний вісник України. 2022. № 57.
5. Іващенко С. М. Правове регулювання обігу віртуальних валют в Україні. *Вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2026. Вип. 93. С. 138-143.
6. Проект Закону України № 10225-д від 24.04.2025 «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо врегулювання обороту віртуальних активів в Україні».
7. Стрілець Б. В. Правовий режим обігу криптовалют в Україні: новітні підходи в контексті адаптації вітчизняного законодавства до acquis ЄС. *Проблеми сучасного права*. 2026. № 3(25). С. 525–538.

References:

1. Regulation (EU) 2023/1114 of the European Parliament and of the Council of 31 May 2023 on markets in crypto-assets, and amending Regulations (EU) No 1093/2010 and (EU) No 1095/2010 and Directives 2013/36/EU and (EU) 2019/1937 (MiCA). Official Journal of the European Union.

2. FATF. (2025). Targeted Update on Implementation of the FATF Standards on Virtual Assets and Virtual Asset Service Providers. Paris: FATF, June 2025.
3. IOSCO. (2025). Thematic Review Assessing the Implementation of IOSCO Recommendations for Crypto and Digital Asset Markets. Madrid: IOSCO, October 2025.
4. Law of Ukraine No. 2074-IX of February 17, 2022 “On Virtual Assets” // Official Gazette of Ukraine. – 2022. – No. 57.
5. Ivashchenko, S. M. (2026). Pravove rehuliuвання obihu virtualnykh valiut v Ukraini [Legal regulation of virtual currencies circulation in Ukraine]. Visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriya “Pravo”, 354682. (in Ukrainian)
6. Draft Law of Ukraine No. 10225-d of April 24, 2025 “On Amendments to the Tax Code of Ukraine and Other Legislative Acts of Ukraine on Regulation of the Circulation of Virtual Assets in Ukraine”.
7. Strilec, B. V. (2026). Pravovyi rezhym obihu kryptovaliut v Ukraini: novitni pidkhody v konteksti adaptatsii vitchyznianoho zakonodavstva do acquis ЄС [Legal regime of cryptocurrency circulation in Ukraine: latest approaches in the context of adaptation of domestic legislation to the EU acquis]. Problemy suchasnoho prava, 3(25), 525–538. (in Ukrainian)

Дата першого надходження статті до видання: 14.04.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 28.04.2026

